

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН УЛУТТУК СТАТИСТИКА КОМИТЕТИ

**Керектөө рыногу, МКТ
жана туризм статистикасы
башкармалыгы**

**Кыргыз Республикасынын Улутстаткомунун 05.07.23-ж. №8 Токтому менен
бекитилген статистикалык отчеттулуктун №2- Маалыматташтыруу “Маалыматтык-
коммуникациялык технологияларды (МКТ) пайдалануу жөнүндө”(жылдык) формасын
толтуруу боюнча
НУСКОО**

БИШКЕК 2023

Статистикалык отчеттулуктун №2- Маалыматташтыруу “Маалыматтык-коммуникациялык технологияларды (МКТ) пайдалануу жөнүндө”(жылдык) формасын толтуруу боюнча

НУСКОО

1. Статистикалык байкоо жүргүзүүнүн №2- Маалыматташтыруу формасы боюнча баштапкы статистикалык маалыматтарды (мындан ары – маалыматтар) -"Маалыматтык коммуникациялык технологияларды пайдалануу жана алар менен байланышкан товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү жөнүндө маалыматтар" маалыматташтыруу (мындан ары – форма) экономикалык ишмердиктин түрлөрүнүн мамлекеттик классификаторуна ылайык экономикалык ишмердигинин негизги түрү болгон чакан ишкердиктин субъекттеринен башка юридикалык жактар берет ЭИМКЗ МК 014-2011 (ОК 029-2014, Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 11-январындагы токтому менен бекитилген, 2011-ж. ж. ж. 9, чакан ишкердиктин субъекттеринен башка юридикалык жактар тарабынан берилет: айыл чарба, токой чарбасы жана балык уулоо (Бөлүм А); пайдалуу кендерди казуу (Бөлүм В); иштетүү өндүрүшү (Бөлүм С); камсыздоо (жабдуу) электр энергиясы, газ, буу жана кондиционированым аба (Бөлүм D); суу менен камсыздоо, тазалоо, калдыктарды иштетүү жана кайра пайдалануучу чийки затты алуу (Бөлүм Е); курулуш (Бөлүм F); дүң жана чекене соода; автомобилдерди жана мотоциклдерди (Бөлүм G); транспорттук ишмердүүлүк жана жүктөрдү сактоо (Бөлүм H); мейманканалардын жана ресторандардын (I Бөлүк); маалымат жана байланыш (Бөлүм J); финансылык ортомчулук жана камсыздандыруу (Бөлүм Карата); кыймылсыз мүлк менен операциялар (Бөлүм L); кесиптик, илимий жана техникалык ишмердик (Бөлүм M); административдик жана көмөкчү ишмердик (Бөлүм N); мамлекеттик башкаруу жана коргонуу; милдеттүү социалдык камсыздоо (Бөлүм O); саламаттык сактоо жана калкты социалдык жактан тейлөө (Бөлүм Q); искусство, көңүл ачуу жана эс алуу (Бөлүм R); башка тейлөө иш-аракеттери (бөлүмү S).

2. Юридикалык жактан иш жүргүзгөндөр иш жүзүндө жергиликтүү аймактык статистика органдарына (обочолонгон бөлүмдүн) толтурулган формаларын беришет.

Юридикалык жакта байкоого алынуучу жана бир аймакта жайгашкан обочолонгон бөлүмчөлөр болсо юридикалык жакты кайра уюштурууда укук улантуучу болуп саналган юридикалык жак түзүлгөн учурдан тартып кайра уюштуруу болгон отчеттук жыл башталгандан берки мезгил үчүн форманын бланкында көрсөтүлгөн мөөнөттө форма боюнча отчетту (кайра түзүлгөн юридикалык жактын маалыматтарын кошкондо) берүүгө тийиш. Кыргыз Республикасынын аймагында иштеген чет өлкөлүк уюмдардын филиалдары, өкүлчүлүктөрү жана бөлүмдөрү юридикалык жактар үчүн белгиленген тартипте форма беришет.

Юридикалык жактын атынан маалыматтарды берүүгө ыйгарым укуктуу кызмат адамдарын юридикалык жактын жетекчиси дайындайт.

Катталган уюштуруу документтерине ылайык форманын даректик бөлүгүндө белгиленген тартипте отчет берүүчү уюмдун толук аталышы, андан кийин кашаанын ичинде кыскача аталышы көрсөтүлөт. Форманы толтурууда обочолонгон бөлүмдүн жана юридикалык жактын аталышы боюнча юридикалык жактын обочолонгон бөлүмү көрсөтүлөт.

Кыргыз Республикасынын субъектисинин аталышы "Почта дареги" сабында, СББМКНЫН маалыматтар базасында көрсөтүлгөн почта индекси менен юридикалык дареги көрсөтүлөт; же юридикалык дарек менен дал келбесе, юридикалык жак иш жүзүндө өз ишин жүргүзгөн дареги көрсөтүлөт. Обочолонгон бөлүмдөр үчүн почта индекси менен почта дареги көрсөтүлөт.

ОКПО кодун (идентификациялык номерди) ыйгаруу жөнүндө кабарлоонун негизинде форманын титулдук барагынын коддук бөлүгүндө.

Маалыматтык-коммуникациялык технологиялар (МКТ) – маалыматтарды, тексттерди, сүрөттөрдү жана үндү чогултуу, сактоо, иштеп чыгуу, издөө, берүү жана берүү үчүн микроэлектроника каражаттарын пайдалануучу технологиялар.

Санариптик технологиялар-маалыматтын санариптик чагылдырылышын пайдаланууга негизделген технологиялардын үй-бүлөсү. Алар санариптик технологияны колдонушканбы же жокпу, ага карабастан форманы бардык уюмдар толтурат. Бөлүм 1 (101-109, 112-122 – саптар 1-графада), 16-бөлүм (1601-1620-саптар 1-графада), 20-бөлүм (2201-2207-саптар) - аларды толтурууда чектөөлөр жана шарттар болбойт. Башка бөлүмдөр белгилүү бир шарттарда жана санариптик технологиялардын айрым түрлөрү болгондо гана толтурулат.

Респондент тарабынан көрүнүш болбогон учурда белгиленген тартипте толтурулган форма боюнча кол коюлган отчет форманын титулдук бөлүмү, ошондой эле милдеттүү саптар боюнча маанилери менен жөнөтүлөт. Белгилүү шарттарда толтурулуучу калган саптарда маалыматтардын эч кандай мааниси, анын ичинде нөлдүк жана сызыкчалар көрсөтүлүүгө тийиш эмес.

Бул көрсөтмөлөрдүн түшүнүктөрүнүн мааниси форманы толтуруу максатында гана берилген.

Бөлүм 1. Жалпы маалымат

Алар отчеттук мезгилде санариптик технологияларды колдонушканбы же жокпу, ага карабастан бөлүмдүн бардык уюмдар толтурат.

1. Отчет берүүчү уюм отчеттук жылда санариптик технологияларды жана ага байланыштуу жабдууларды колдонуу боюнча маалыматтарды чагылдырат. Коюлган суроого оң жооп берилген учурда тиешелүү графага 1 коду коюлат, болбосо бул графага 0 коду коюлат.

101-сапта 1 коду көрсөтүлөт, эгерде отчеттук жылда уюмда ар кандай типтеги персоналдык компьютерлер (ПК) пайдаланылса, анын ичинде РС/ХТ, АТ, Pentium жана шайкеш келүүчү, Macintosh. Алар уюмдун менчиги болуп саналабы, ижарага алынганбы, пайдаланылганбы, тескелгенби, кайтарымызсыз алынганбы же башка шарттарда жумуштарды аткаруу үчүн алынганбы, ага карабастан бардык компьютерлер эсепке алынат. Уюмдагы компьютерлерди пайдаланууга кызматкерлердин уюмдун кызыкчылыгы үчүн үй жеке компьютерлерин колдонуусу кирбейт.

Персоналдык компьютер (мындан ары-ПК) деп үстөл компьютер (электр тармагына туруктуу туташтырууну талап кылган жана көбүнчө стационардык орнотулган жабдуу – десктоптор (мисалы, системалык блок жана монитор бири – бири менен зымдар, моноблоктор менен бириктирилген өзүнчө түзүлүштөр түрүндө берилген) же көчмө (көчмө) (пайдаланууда электр тармагына туруктуу туташтырууну талап кылбаган жабдуулар-ноутбуктар, нетбуктар, смартбуктар) түшүнүлөт, планшет компьютерлери) компьютер. Бул түшүнүк, мисалы, уюлдук, чөнтөк жеке эсептөө (КПК) катары жабдууларды камтыбайт.

102-сапта 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюмда өнөр жайлык ыкма менен чогултулган сервердик жабдуу пайдаланылса, буга ПК жана ПК базасындагы тармактын серверлери кирбейт. Стандарттык Серверлер, RISK (IBM Power, Oracle T series), технологиясы боюнча аткарылган Серверлер, СУПЕРКОМПЬЮТЕРЛЕР, адистештирилген программалык-аппараттык комплекттер (мисалы, HP Superdom, Oracle Exadata) эсепке алынат.

Камтылган компьютер аркылуу ишке ашырылган санариптик, микропроцессордук же компьютердик санариптик башкаруусу бар технологиялык жабдуулар эсепке алынбайт. Эгерде атайын электрондук-эсептөөчү машина (ЭЭМ) жабдууларды башкарууга арналган болсо, бирок зарыл учурда башка функцияларды аткаруу үчүн пайдаланылышы мүмкүн болсо, анда ал эсептөө техникасынын курамына киргизилет жана ушул сапты толтурууда эске алынууга тийиш.

Камтылган компьютер аркылуу ишке ашырылган санариптик, микропроцессордук же компьютердик санариптик башкаруусу бар технологиялык жабдуулар эсепке алынбайт. Эгерде атайын электрондук-эсептөөчү машина (ЭЭМ) жабдууларды башкарууга арналган болсо, бирок зарыл учурда башка функцияларды аткаруу үчүн пайдаланылышы мүмкүн болсо, анда ал эсептөө техникасынын курамына киргизилет жана ушул сапты толтурууда эске алынууга тийиш.

Эгерде отчет берүүчү уюмда локалдык эсептөө тармактары пайдаланылса, 103-сапта 1 коду коюлат. Жергиликтүү эсептөө тармагы эки же андан көп компьютерди (мүмкүн ар кандай

типтеги), ошондой эле принтерлерди, сканерлерди, сигнализация системаларын (күзөт, өрт) жана бир же бир нече коңшу имараттардын чегинде жайгашкан башка өндүрүштүк жабдууларды же перифериялык түзүлүштөрдү бириктирет жана бул үчүн жалпы багыттагы байланыш каражаттарын колдонбойт. Бир компьютердин өндүрүш жабдуулары же перифериялык түзүлүштөр менен байланышы жергиликтүү же глобалдык тармак эмес.

Эгерде отчет берүүчү уюмдун кызматкерлери "Интернет" маалыматтык-телекоммуникациялык тармагына (мындан ары – Интернет) кире алса, 104-105-саптар боюнча 1 коду коюлат. Мында мындай кирүү кандай жол менен уюштурулганы маанилүү эмес (түздөн-түз кызматкерлердин жумуш орундарынан же бул үчүн атайын компьютерлер орнотулган, жеке компьютерлер туташтырылган же кирүү уюмдун локалдык тармагынын шлюзу аркылуу ишке ашырылат, коммутациялык же атайын байланыш каналдары колдонулат жана ушул сыяктуулар).

Интернет-стандарттуу ачык протоколдор боюнча маалымат алмашуу үчүн өз ара байланышкан көз карандысыз компьютердик тармактардын глобалдык (дүйнөлүк) көптүгү.

Интернет тармагына туруктуу (зымдуу жана зымсыз) туташуу – коммутациялык телефон линиясы, телефон-байланыш, санариптик абоненттик линия (xDSL-Технологиясы ж.б.), башка кабелдик байланыш (анын ичинде атайын линиялар, оптикалык була жана башкалар), спутниктик байланыш, туруктуу зымсыз байланыш, зымсыз локалдык тармак жана WiMAX

Мобилдик түйүнгө кошулуу жана Интернет – Интернетке кирүү боюнча тармактарына көчмө уюлдук байланыш, мисалы, кен тилкелүү CDMA (W-CDMA), универсалдуу системасы көчмө электр байланыш (UMTS); CDMA2000 1xEV-DO жана CDMA 2000 1xEV-DV; LTE тар тилкелүү жана кең тилкелүү мобилдүүлүктүн башка түрлөрү кыймылдуу жетүү.

Эгерде отчет берүүчү уюмда Экстранет колдонулса, 106-сапка 1 коду коюлат. Экстранет-бул жабык тармак протоколдор жеткирүүчүлөр, сатуучулар, кардарлар жана башка бизнес өнөктөштөр менен бизнес маалыматын коопсуз бөлүшүү үчүн Интернет. Ал тышкы колдонуучуларга тиешелүү уюмдун Интранетинин айрым бөлүктөрүнө кирүүгө мүмкүнчүлүк берген Интранеттин коопсуз кеңейтилишин көрө алат. Ал ошондой эле уюмдун веб-сайтынын жабык бөлүгү болушу мүмкүн, анда бизнес өнөктөштөр өздөрүн каттоо бетинде аутентификациялоо аркылуу эркин жүрө алышат.

Эгерде отчет берүүчү уюмда Интранет колдонулса, 107-сапта 1 коду коюлат.

Интранет-интернет технологияларына негизделген жана кызматкерлердин корпоративдик маалыматтык электрондук ресурстарга жеткиликтүүлүгүн камсыз кылууга арналган бөлүштүрүлгөн корпоративдик эсептөө тармагы.

108-сапта эгерде отчет берүүчү уюмдун өзүнүн иши жөнүндө маалыматты байма-бай (жарым жылда бир жолудан кем эмес) жарыялап турган жана жаңылап турган Интернетте жок дегенде бир өздүк баракчасы болсо, сап боюнча 1 коду коюлат. Уюмдун баракчасында интернет тармагынын каалаган колдонуучусу кайрыла ала турган уникалдуу дарек болушу керек (мисалы, дареги Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитети Интернет тармагында www.stat.kg). ошол эле учурда бул маалыматты тармакка ким жайгаштырганы (уюм бул иштерди өз күчү менен аткара алат же башка уюмдардын же адистердин кызматынан пайдалана алат), ошондой эле уюм тармактагы бул дарек мейкиндигин кандай шарттарда пайдаланганы маанилүү эмес.

109-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм үчүнчү жак тарабынан берилген ачык булактуу иштөө тутумдар системаларды (мисалы, МТС сыяктуу) пайдаланса. 110-сапта 1-графа 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм макулдашылган же келишимде билдирүүлөрдү (мисалы, төлөм документтери, салык декларациялары, буйруктар ж. стандарттык формат (EDIFACT, EANCOM, ANSI X12; XML негизиндеги стандарттар, мис. ebXML, RosettaNet, UBL, parINET; отчеттуулук жана башка уюмдар тарабынан макулдашылган менчик стандарттары, башка стандарттар) бул алардын автоматташтырылган иштетилишин камсыз кылат.

110-сапты 102–107-саптардын жок дегенде биринде 1 кодун көрсөткөн уюмдар толтурат.

Эгерде отчеттук жылда уюм мамлекеттик бийлик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына маалыматтарды жөнөтүү же алуу үчүн өзүнүн жана тышкы маалыматтык системаларынын ортосундагы маалыматтарды электрондук алмашууну пайдаланса, 111-сапта 1 коду коюлат.

112-сапка 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюмдун жок дегенде бир социалдык тармакта өздүк эсеби болсо (мисалы, ВКонтакте, Одноклассники).

Социалдык тармактар-интернет-технологияларга негизделген сервистер, алар жеке маалыматты, жалпы кызыкчылыктарды жана идеяларды толтуруунун негизинде колдонуучуларды байланыштырууга, башка пайдалануучуларга өзүнүн жеке маалыматына жетүү мүмкүндүгүн берүүгө, кызыкчылыктар боюнча жамааттарды (топторду) түзүүгө мүмкүндүк берет.

Социалдык медиа уюмдун ичинде жана сыртында (айланасында) социалдык мамилелерди түзүүгө жана сактоого мүмкүндүк берет. Социалдык медианы колдонуу уюмдун ичинде кызматташуунун жана маалыматты башкаруунун жаңы формаларын, ошондой эле уюмдун жумушчулар, жеткирүүчүлөр жана кардарлар менен кызматташуусунун жаңы формаларын иштеп чыгууну камтыйт.

113-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм өзүнүн ишинде кандайдыр бир геомаалыматтык системаны пайдаланса. Геомаалыматтык система (ГИС) – мейкиндиктеги маалыматтарды иштетүүчү маалыматтык система. Географиялык маалымат тутумдары. Мейкиндик маалыматтары-алардын формасы, жайгашкан орду, касиеттери жөнүндө, анын ичинде координаттарды пайдалануу менен берилген маалыматтарды камтыган мейкиндик объекттери жөнүндө маалыматтар.

114-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм кандайдыр бир санариптик платформаларды пайдаланса.

Санариптик платформа-көз карандысыз катышуучулардын олуттуу санын бириктирген маалыматтык система, анын алкагында транзакциялык чыгымдарды кыскартууга жана катышуучулардын ортосундагы өз ара аракеттенүүнү тездетүүгө мүмкүндүк берген жаңы бизнес-модель түзүлөт.

115-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм чоң маалыматтарды чогултуунун, иштеп чыгуунун жана талдоонун кандайдыр-бир технологияларын пайдаланса.

Чоң маалыматтар-маалыматтардын олуттуу көлөмү жана жогорку жаңылануу ылдамдыгы (анын ичинде реалдуу убакытта) менен мүнөздөлгөн структураланган жана структураланбаган маалымат массивдери, алар менен иштөө үчүн атайын шаймандарды жана ыкмаларды талап кылат (мисалы, машина үйрөнүү, data и text mining жана ушул сыяктуулар).

116-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм жасалма интеллекттин технологиясын пайдаланса.

Жасалма интеллект-адамдын когнитивдик функцияларын (алдын ала белгиленген алгоритмиз өз алдынча үйрөнүүнү жана чечимдерди издөөнү кошо алганда) окшоштурууга жана конкреттүү милдеттерди аткарууда адамдын интеллектуалдык ишмердүүлүгүнүн натыйжалары менен кеминде салыштырууга мүмкүн болгон натыйжаларды алууга мүмкүндүк берүүчү технологиялык чечимдердин комплекси. Технологиялык чечимдердин комплекси өзүнө маалыматтык-коммуникациялык инфраструктураны, программалык камсыздоону (анын ичинде машиналык окутуу ыкмаларын колдонгон), маалыматтарды иштеп чыгуу жана чечимдерди издөө боюнча процесстерди жана сервистерди камтыйт. Жасалма интеллект технологияларына кепти таануу жана синтездөө, анын ичинде үн жардамчылары, кардарларды автоматтык түрдө тейлөө үчүн ар кандай системалар (сүйлөө тилин машина окуй турган форматка айландыруучу технологиялар); табигый тилди иштетүү, анын ичинде виртуалдык жардамчылар, чат-боттор (тилди түшүнүүгө жана текстти түзүүгө багытталган технологиялар); маалыматтарды казып алуу (машинаны үйрөнүү алгоритмдерине негизделген

маалыматтарды талдоо технологиялары); компьютердик көрүнүш (үлгү, сүрөттү таануу технологиялары); сунуш берүүчү тутумдар жана акылдуу чечимдерди колдоо тутумдары (айлана-чөйрөнүн маалыматтарына жана колдонулган, мисалы, тейлөө роботторунда, учкучсуз унааларда); процесстерди автоматташтыруу, анын ичинде роботтор (автоматташтыруу максатында адамдын иш-аракеттерин туураган технологиялар); терең үйрөнүү алгоритмдерине негизделген маалыматтарды талдоо технологиялары (мисалы, болжолдуу аналитика тутумдары).

117-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм "булут" сервистерин пайдаланса. "Булут" сервистери-компьютердик ресурстар жана кубаттуулуктар колдонуучуга Интернет-сервис катары берилген маалыматтарды бөлүштүрүлгөн иштеп чыгуу технологиялары.

118-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм буюмдар Интернетинин технологияларын пайдаланса.

Буюмдар интернет-маалыматтарды чогултууну жана алмашууну жүзөгө ашыруучу жана компьютерлердин, смартфондордун же интерфейс аркылуу смартфондордун ар кандай типтериндеги программалык камсыздоонун жардамы менен интернет тармагы аркылуу алыстан көзөмөлдөнө турган түзүлүштөрдүн же системалардын бирдиктүү түйүнүнө бириктирилген жыйындысы.

119-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм радиожыштыкты идентификациялоо технологиясын пайдаланса. Радиожыштыкты идентификациялоо технологиялары (ТТК) (RFID). – радиосигналдар аркылуу байкоо белгилеринде сакталган маалыматтарды окууга же жазууга мүмкүндүк берүүчү объекттерди автоматтык идентификациялоо технологиялары.

120-сап боюнча 1-графага эгерде отчет берүүчү уюм өнөр жай роботторун же автоматташтырылган линияларды пайдаланса. 1 коду коюлат.

Өнөр жай роботтору / автоматташтырылган линиялар – айлана-чөйрөнү кабылдоого, өз аракеттерин көзөмөлдөөгө жана анын өзгөрүшүнө ыңгайлашууга жөндөмдүү, үч же андан ашык кыймылдуу манипуляторлор менен жабдылган автоматташтырылган өндүрүш системалары; өндүрүштүк иштетүү (ширетүү, кесүү, сырдоо жана башкалар) үчүн да, көмөкчү операцияларды аткаруу үчүн да (монтаждоо, сорттоо, ташуу, таңгактоо жана башкалар) колдонулушу мүмкүн.

121-сап боюнча 1-графага 1 коду коюлат, эгерде отчет берүүчү уюм кошумча технологияларды пайдаланса,

Аддитивдүү технологиялар-татаал геометриялык формадагы жана профилдеги буюмдарды (үч өлчөмдүү басып чыгаруу, порошокторду Лазердик агломерациялоо, стереолитография жана башкалар) алардын санариптик моделдеринин ("санариптик окшоштуктар") негизинде үч өлчөмдүү объекттерди катмарлуу түзүүнүн эсебинен даярдоого мүмкүндүк берүүчү технологиялар.

122-сап боюнча 1-графага, эгерде отчет берүүчү уюм "санариптик түгөйлөштөрдү" пайдаланса 1 коду коюлат

"Санариптик окшоштук" - конкреттүү өнүмдүн же процесстин санарип модели, ал өзүнүн геометриясын, материалдарын, компоненттерин, курамын жана жүрүм-турумун сүрөттөгөн структуралык талаптарды жана техникалык моделдерди камтыйт; ар бир конкреттүү физикалык актив үчүн уникалдуу техникалык жана эксплуатациялык маалыматтар.

"Санариптик окшоштук" - конкреттүү өнүмдүн же процесстин санарип модели, ал өзүнүн геометриясын, материалдарын, компоненттерин, курамын жана жүрүм-турумун сүрөттөгөн структуралык талаптарды жана техникалык моделдерди камтыйт; ар бир конкреттүү физикалык актив үчүн уникалдуу техникалык жана эксплуатациялык маалыматтар.

Бөлүм 2. Отчеттук жылдын аягына карата өзүнчө жарандык багыттагы радиоэлектрондук продукциянын болушу

Бөлүмдү 1-графада 101-122-саптардын жок дегенде биринде 1 кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

Отчет берүүчү уюмдар бөлүмдө жарандык багыттагы айрым радиоэлектрондук продукциялардын пайдаланылган саны жөнүндө маалыматтарды чагылдырат.

201-саптын 1-графасында отчеттук жылдын аягында уюмда пайдаланылган ЖКнын жалпы саны көрсөтүлөт. Сапка уюм тарабынан пайдаланылуучу компьютерлер кошулат, алар уюмдун балансында турабы, ижарага алынганбы, пайдаланууга, тескөөгө алынганбы, кайтарымызсыз түшкөнбү, ошондой эле жумуштарды башка шарттарда жүргүзүү үчүн алынганбы.

202 сап боюнча 1- графанын 1-сабында 201 саптын -графанын 1-сабынан сатып алынган, ижарага, пайдаланууга, тескөөгө алынган, кайтарымызсыз келип түшкөн, ошондой эле отчеттук жылда башка шарттарда иштерди жүргүзүү үчүн алынган ЖКнын саны бөлүнөт.

203 сап боюнча 1- графанын 1-сабында 201 саптын 1-графанын 1-сабынан Интернет тармагына кирүүгө мүмкүнчүлүгү бар ПКнын жалпы саны чагылдырылат. Ошентип, алыскы электрондук каналдарды колдонуп, отчет берүүчү уюмдун алыскы аймактарында, башка уюмдарда же жеке колдонуучуларда орнотулган компьютерден маалымат ала турган жана/же мындай компьютерлерге маалымат бере алган компьютерлердин жалпы саны эске алынат.

204-сап боюнча 1-графада 201-саптан 1-графада жумушчу компьютерлердин (моноблоктордун) саны бөлүнүп көрсөтүлөт. Стол үстүндөгү ПК (моноблок) – бул электр тармагына туруктуу туташтырууну талап кылган жана көбүнчө стационардык орнотулган компьютер (26.20.15 "маалыматтарды автоматтык иштеп чыгуу үчүн бир же эки түзүлүштү камтыган же камтыбаган эсептөөчү электрондук санариптик башка машиналар: эске тутуу түзүлүштөрү, киргизүү түзүлүштөрү, чыгаруу түзүлүштөрү" продукциянын (товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн) мамлекеттик статистикалык классификатору Экономикалык иштин түрлөрү (ГК017-2015).

205-сап боюнча 1-графада 201-саптан 1-графада ноутбуктардын саны бөлүнөт. Ноутбук - бул портативдик персоналдык компьютер, анын корпусунда персоналдык компьютердин тутум блогунун негизги компоненттери, ошондой эле дисплей, клавиатура, багыттоочу түзүлүш, коммуникативдик түзүлүштөр жана кайра заряддалуучу батарея бар.

206-сап боюнча 1-графада 201-саптан 1-графага системалык блоктордун саны бөлүнөт. Системалык блок – бул компьютердин электр менен жабдуу булагы жайгашкан корпуска оролгон персоналдык компьютердин курамдык элементи, борбордук процессору жана оперативдүү эс тутуму бар энелик плата, кеңейтүү такталары (видеокарта, үн картасы), ар кандай дисктер (катуу диск, диск жетеги, диск жетеги) жана колдонуучунун толук кандуу иштеши үчүн тутумдук блокко тиркелиши мүмкүн болгон кошумча түзүлүштөр (26.20.15 кодуна таандык "маалыматтарды автоматтык түрдө иштеп чыгуу үчүн бир же эки түзүлүштү камтыган же камтыбаган эсептөөчү электрондук санариптик башка машиналар: сактоочу түзүлүштөр, киргизүү түзүлүштөрү, чыгаруу түзүлүштөрү" (ГСКП) (гк017-2015).

1-графанын 207-сабында 1-графанын 201-сабындагы планшеттердин жана башка көчмө ЖК лардын жалпы саны көрсөтүлөт. Планшет жана башка көчмө компьютерлер-бул сенсордук экран менен жабдылган, электр тармагына туруктуу туташууну талап кылбаган, экранга тийүү жолу менен да, физикалык клавиатураны колдонуу менен да башкарылуучу планшеттик компьютерлер, нетбуктар, смартбуктар (26.20.16 "бир корпуска сактоочу түзүлүштөрдү камтыган же камтыбаган киргизүү же чыгаруу түзүлүштөрү" (ГСКП) кодуна кирет).

208-сапта 1-графада смартфондордун саны көрсөтүлөт. Смартфон-бул чөнтөк жеке компьютердин функционалдуулугу менен толукталган мобилдик телефон (26.20.11 кодуна таандык) ноутбуктар, планшеттик компьютерлер, чөнтөк компьютерлер, анын ичинде мобилдик телефон аппаратынын айкалышкан функциялары, электрондук дептерлер жана ушул сыяктуу компьютердик техника сыяктуу салмагы 10 кг ашпаган көчмө Компьютерлер" (ГСКП).

209-сапта 1-графада коммутаторлордун саны көрсөтүлөт. Коммутатор-маалымат алмашуу үчүн бир нече акылдуу шаймандарды локалдык тармакка бириктирген шайман. Порттордун бирине маалымат алганда, аны андан ары башка портко өткөрүп берет.

210-сапта 1-графада роутерлердин саны көрсөтүлөт. Маршрутизатор-маршруттоо протоколдорунун механизмдеринин жана алгоритмдеринин негизинде тракттарды же маршруттарды тандоо аркылуу ар кандай тармактардын ортосундагы маалымат агымдарын орнотуу жана башкаруу үчүн колдонулуучу тармактык түзүлүш (26.30.11 "кабыл алуучу түзүлүштөрү менен коммуникациялык өткөрүүчү Аппаратура" ИУЖК2 кодуна тиешелүү).

211-сапта 1-графада кирүү чекиттеринин саны көрсөтүлөт. Кирүү чекити-маршруттоо протоколдорунун механизмдерине жана алгоритмдерине негизделген тракттарды же маршруттарды тандоо аркылуу ар кандай тармактардын ортосундагы маалымат агымдарын орнотуу жана башкаруу үчүн колдонулган тармактык түзүлүш.

212-сапта 1-графада серверлердин саны көрсөтүлөт. Сервер-маалыматтарды борбордоштуруп сактоо жана иштеп чыгуу, порталдын негизги программалык камсыздоосунун иштешин колдоо үчүн арналган программалык-аппараттык комплекс

213-сапта 1-графада маалыматтарды сактоо системаларынын саны көрсөтүлөт. Маалыматтарды сактоо тутуму-бул маалыматтын ири массивдерин сактоо жана берүү үчүн иштелип чыккан атайын жабдыктардын жана программалык камсыздоонун жыйындысы.

Бөлүм 3. Отчеттук жылда Интернетке кирүү ылдамдыгы

Бөлүмдү 1-графада 104, 105-саптардын жок дегенде биринде 1 коддун көрсөткөн уюмдар толтурат.

1-графада тиешелүү типтеги Интернет тармагына кирүүнүн эң тез аракеттенүүчү каналы үчүн маалыматтарды берүүнүн максималдуу ылдамдыгынын интервалына туура келген код көрсөтүлөт (301 – сапта – Интернет тармагына туруктуу кошулуу үчүн, 302-сапта-Интернет тармагына мобилдик кошуу үчүн) ; 1 – графада 301, 302-саптар боюнча 1 коду коюлат, эгерде уюм Интернет тармагына жетүү ылдамдыгына канааттанса, Эгер интернет тармагына жетүү ылдамдыгы жетишсиз болсо 1-графада 301, 302-саптар боюнча 2 коду коюлат.

Бөлүм 4. Отчеттук жылда интернетти колдонуунун максаттары

4-бөлүмдү 1-графада 104, 105-саптардын жок дегенде биринде 1 кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

401-430-саптарда уюмдун 1-графасында Интернет тармагын пайдалануу максатын көрсөтүү сунушталат. 1-графанын ар бир сабы боюнча эгерде отчеттук жылда уюм тармакты тиешелүү максатка жетүү үчүн пайдаланса, 1 коду коюлат; болбосо 0 коду коюлат.

401-408-саптарда жалпы максаттардын тизмеси келтирилген:

401- сапта уюмдун иши үчүн пайдалуу же зарыл болгон ар кандай маалыматтарды интернеттен издөө.

402-сапта электрондук почтаны колдонуу (электрондук формадагы тексттик билдирүүлөр) алыскы колдонуучулар менен байланышуу.

403-сапта-глобалдык тармактарда коюлган окуу курстарынын материалдары боюнча окутуу, интерактивдүү режимдерде окутуу каражаттарын колдонуу (тестирилөө, тесттик тапшырмаларды аткаруу, аларды баалоо, каталарды оңдоо жана ушул сыяктуулар), алардын иштеп чыгуучусу ким экендигине жана кандай негизде алар уюмда колдонулат. Мындай окутуунун мүмкүнчүлүктөрүн кызматкерлер, окуучулар, студенттер, аспиранттар пайдалана алышат.

404-сапта ишке орноштуруу кызматтарынын веб-сайттарынан, рекрутинг агенттиктеринен, жалпыга маалымдоо каражаттарынан жана ушул сыяктуу кызматтарды көрсөткөн башка уюмдардан сунуштарды издөөнү, ошондой эле өзүнүн веб-сайтындагы же башка уюмдардын, мисалы, жакын, өнөктөштөрдүн веб-сайттарындагы бош орундар жөнүндө жарыялоолорду колдонуу менен уюмдар үчүн персоналды ички же тышкы жалдоо

405-сапта-Интернет/курулуш тармагы аркылуу телефондук сүйлөшүүлөрдү жүргүзүү, башкача айтканда Интернет тармагы аркылуу аудио чалууларды жүргүзүү үчүн ар кандай программалык жана аппараттык каражаттарды колдонуу.

406-сапта видео чалууларды жүргүзүү, ошондой эле бир нече катышуучулар менен видеоконференцияларды өткөрүү.

407-сапта-китепканалардын каалаган электрондук ресурстарына акы төлөмө жазылуунун, ошондой эле чет өлкөлүк жана эл аралык уюмдарды кошкондо, башка уюмдардын маалымат базаларына акы төлөмө жетүүнүн болушу тиешелүү келишим болгондо эске алынат.

408-сапта-банктык жана башка финансылык операцияларды жүргүзүү (төлөмдөрдү, акча которууларды, анын ичинде бир эсептен экинчи эсепке которууларды жүргүзүү үчүн Интернет тармагын пайдалануу, эсептер жөнүндө маалыматты көрүү жана башка онлайн финансылык операциялар).

409 - 412-саптарда жеткирүүчүлөр менен байланышуу үчүн Интернет тармагын пайдалануу максаттары көрсөтүлгөн.

409-сапта-уюмга керектүү товарлар (жумуштар, кызматтар), баалар, жөнөтүүчүлөр, жүктөп жөнөтүү шарттары жана ушул сыяктуулар тууралуу маалыматтарды издөө жана алуу.

410-сапта-уюмдун товарларга (жумуштарга, кызматтарга) муктаждыктары, алардын сапаты жана саны, жеткирүү убактысы жана шарттары жана ушул сыяктуулар жөнүндө маалыматтарды берүү. Маалыматты жарыялоо үчүн отчет берүүчү уюмдун веб-сайты, ошондой эле башка уюмдардын сайттары (адистештирилген электрондук соода сайттары) колдонулушу мүмкүн, маалыматтык материалдар электрондук почта аркылуу да жөнөтүлүшү мүмкүн.

411-сапта-уюмга керектүү товарларга (жумуштарга, кызматтарга) заказдарды жайгаштыруу. Ушул максатта, өнүм жеткирүүчү өзүнүн веб-сайтында берген мүмкүнчүлүктөрдү колдонсо болот. Мисалы, атайын бланк-заказы толтуруу, продукт каталогдорунда керектүү нерселерди тандоо жана ушул сыяктуу. Кадимки электрондук почта билдирүүсү катары берилген буйрутмалар эсепке алынбайт.

412-сапта жөнөтүүчүлөр тарабынан алардын веб-сайттарында ушул максат үчүн берилүүчү мүмкүнчүлүктөрдү пайдалануу менен тармак боюнча жеткирилүүчү товарларга (жумуштарга, кызматтарга) акы төлөө көрсөтүлөт.

413-417-саптарда уюмдун товарларын (иштерин, кызматтарын) керектөөчүлөр менен байланышуу үчүн тармактарды пайдалануунун максаттары көрсөтүлгөн.

413-сапта-уюмга, анын товарларына (жумуштарына, кызмат көрсөтүүлөрүнө), ишмердигине, бааларына, сатып алуу шарттарына, жарнамага жана башка ар кандай маалыматтарга маалымат берүү. Бул учурда, маалымат электрондук почта аркылуу жөнөтүлүшү мүмкүн, отчет берүүчү уюмдун веб-сайтында же өнөктөштөрдүн сайттарында, же Интернет тармагында жарнама иши менен алектенген башка уюмдарда жайгаштырылышы мүмкүн.

414-сапта-уюм чыгарган товарларга (жумуштарга, кызмат көрсөтүүлөргө) заказдарды алуу. Бул максатта отчет берүүчү уюмдун веб-сайтында берилген атайын мүмкүнчүлүктөр колдонулушу мүмкүн: атайын бланк-заказы толтуруу; продукт каталогдорунда керектүү позицияларды тандоо жана ушул сыяктуулар. Уюмдун дарегине кадимки электрондук почта билдирүүсү катары келген буйрутмалар эсепке алынбайт.

415-сапта керектөөчүлөр менен электрондук эсептешүүлөрдү жүргүзүү көрсөтүлөт. Мындай эсептөөлөр кардарлардын банктык эсептерин же кредиттик карталарын колдонуу менен жүргүзүлөт. Бул учурда, отчет берүүчү уюм кандайдыр бир электрондук төлөм тутумуна киргизилиши керек жана компьютерлеринде тиешелүү программалык камсыздоо болушу керек.

416-сапта - таратылып жаткан продукция уюмдун менчиги болуп саналабы же ал келишимдик негизде же кандайдыр бир башка негиздерде таркатылабы, ага карабастан, мисалы, программалык камсыздоону, маалыматтар базасын, аудио же видеоматериалдарды,

маалыматтык материалдарды электрондук продукцияны жайылтуу. Бул жерде Интернет тармагы боюнча көрсөтүлүүчү кызматтар да эске алынат. Мисалы, консультация берүү, колдонуучунун сурамдары боюнча маалыматты издөө жана берүү, жардам кызматтары жана ушул сыяктуу нерселер.

417-сапта-сатуудан кийинки тейлөө (сервис). Керектөөчүлөргө консультация берүү, электрондук түрдө жеткирилген продукциянын тармагы боюнча жаңыртуу менен байланышкан кызматтар. Мисалы, программалык продуктуларды же маалымат базалары үчүн жаңы котормолорунда пайдалануучуларга жөнөтүү, керектөөчүлөрдүн сын-пикирлерин жана каалоолорун чогултуу, чыр-чатактарды чечүү, жана башкалар.

418-422-саптарда мамлекеттик бийлик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары (мындан ары – башкаруу органдары) менен өз ара байланыш үчүн тармактарды пайдалануунун максаттары саналып өткөн. Эгерде уюм тарабынан мамлекеттик бийлик органдарынын, Кыргыз Республикасынын субъекттеринин мамлекеттик бийлик органдарынын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын иши жөнүндө маалыматтарды алуу үчүн Интернет тармагы пайдаланылса, 418-сапка 1 коду коюлат. Бул маалыматтар аталган структуралардын ишмердүүлүгүнүн жана отчет берүүчү уюмдун алар менен өз ара аракеттенүүсүнүн бардык аспектилерине тиешелүү болушу мүмкүн. Талап кылынган маалымат башкаруу органдарынын веб-сайттарында жарыяланышы, электрондук почта же тармактар аркылуу маалыматтарды берүүнүн башка технологиялары аркылуу жөнөтүлүшү мүмкүн. Уюм маалыматтарды туруктуу негизде (мисалы, башкаруу органынын почта тизмесине киргизилген болсо) жана атайын сурамдар боюнча ала алат.

419-сапка андан ары толтуруу жана тийиштүү башкаруу органына берүү үчүн бланктардын бланктарын алуу үчүн интернет тармагын пайдаланган уюмдар 1-кодду коюшат. Бул материалдар башкаруу органдарынын веб-сайттарында көрсөтүлүшү, электрондук почта же тармактар аркылуу маалыматтарды берүүнүн башка технологиялары аркылуу жөнөтүлүшү мүмкүн.

420-сапта тиешелүү башкаруу органына толтурулган формаларды берүү үчүн Интернет тармагын колдонгон уюмдардын 1 коду коюлат. Бул жол-жобо түздөн-түз башкаруу органынын веб-сайтында аткарылышы мүмкүн, ошондой эле толтурулган формалар электрондук почтанын же тармактар боюнча маалыматтарды берүүнүн башка технологияларынын жардамы менен жөнөтүлүшү мүмкүн..

421-сапка мамлекеттик бийлик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынан мамлекеттик кызмат көрсөтүүлөрдү алуу үчүн интернет тармагын толугу менен электрондук түрдө (зарыл болгон учурда төлөмдөрдү кошкондо) пайдаланган уюмдардын 1 коду коюлат.

422-сапка мамлекеттик сатып алууларга катышуу үчүн интернет тармагын пайдалануучу уюмдардын 1 коду коюлат: соодалашууга катышууга табыштама билдирүү жөнөтүү; мамлекеттик же муниципалдык муктаждыктар үчүн товарларды жөнөтүүгө, жумуштарды аткарууга, кызматтарды көрсөтүүгө келишим түзүү.

423-430-саптарда мамлекеттик жана (же) муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдүн айрым түрлөрүн алуу үчүн Интернет тармагын пайдалануу уюмдун ишине кандай таасир тийгизгенин баалоо сунушталат. Эгерде тиешелүү натыйжа алынган болсо, ар бир сапка 1 коду коюлат.

БӨЛҮМ 4.1. Уюм тарабынан алынган мамлекеттик жана (же) муниципалдык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын баалоо

Бөлүмдү 1-графада 1 кодду 424-430-саптардын жок дегенде биринде көрсөткөн уюмдар толтурат.

431-саптын 1-графасында уюм тарабынан алынган мамлекеттик жана (же) муниципалдык кызматтардын сапатына электрондук формада канааттануу кодун көрсөтүү сунушталат.

Бөлүм 5. Отчеттук жылда веб-сайттын функционалдуулугу

Бөлүмдү 1-сапта 108-сапта 1-графада кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

1-графада 501-509-саптар боюнча, эгерде уюмдун жок дегенде бир веб-сайты тиешелүү функцияларга ээ болсо же тиешелүү маалыматты камтыса, 1 коду көрсөтүлөт.

503-сапта 1 код уюмда төлөөчүнүн эсебинен төлөмдөрдү айкын убакыт ыргагында түздөн-түз жүзөгө ашырууга жана алуучунун эсебине акча каражаттарын чегерүүгө мүмкүндүк берүүчү электрондук төлөм системасы болгон учурда гана коюлат

Бөлүм 6. Отчеттук жылда социалдык медианы колдонуунун максаттары

Бөлүмдү 1-графада 112-сапта 1 коду көрсөткөн уюмдар толтурат.

1-графада 601-605-саптардын ар бири боюнча 1 код коюлат, эгерде уюм кандайдыр бир социалдык тармактарды тиешелүү максаттарга жетүү үчүн пайдаланса; болбосо – 0 коду коюлат.

Бөлүм 7. Отчеттук жылда ири маалыматтарды чогултуу, иштеп чыгуу жана талдоо технологияларын колдонуунун булактары жана максаттары

Бөлүмдү 1-саптын 1-графасында 1 коду көрсөткөн уюмдар толтурат.

1-графада 701-708-саптардын ар бири боюнча тиешелүү булактардан алынган ири маалыматтарды пайдалануунун негизги максатын чагылдыруучу коддордун бири коюлат:

код 1-эгерде уюм уюмдун негизги процесстери үчүн ири маалыматтарды чогултууну, иштетүүнү же талдоону колдонсо;

код 2 - эгерде бул маалыматтар негизинен уюмдун процесстерин камсыз кылуу максатында колдонулса;

код 3-эгерде маалыматтар негизинен уюмдун башкаруу процесстери үчүн колдонулса;

код 4 - эгерде уюм отчеттук жылы ири маалыматтарды чогултуу, иштеп чыгуу жана талдоо үчүн көрсөтүлгөн маалымат булагын колдонбосо.

115-сапта 1-графа = 2, 701-708-саптарда 4 коду коюлат.

Бөлүм 7.1. Ири маалыматтардын аналитикасы

Бөлүмдү отчеттук жылда ири маалымат аналитикасын жүргүзгөн уюмдар толтурат.

Эгерде 709-сапта 1-графада 1-код көрсөтүлсө, 710-сапта 2-графада ири маалыматтарды аналитикасы кайсы кызматкерлердин күчү менен жүргүзүлгөндүгүн чагылдырган коддордун бири коюлат:

1-код-отчет берүүчү уюмдун кызматкерлеринин күчү менен:

код 2-ири маалыматтарды аналитика кызматтарын көрсөткөн башка уюмдардын кызматкерлеринин күчү менен:

код 3-өз кызматкерлеринин жана башка уюмдардын кызматкерлеринин күчү менен

8-бөлүм отчеттук жылда жасалма интеллект технологиясын колдонуунун максаттары бөлүмдү 1-графада 116-сапта 1 коду көрсөткөн уюмдар толтурат.

801-805-саптардын ар бири боюнча 1-графага Жасалма интеллекттин тиешелүү технологиясын пайдалануунун негизги максатын чагылдырган код коюлат:

код 1-уюмдун негизги процесстери үчүн (маркетинг, сатуу ,өндүрүш процесстери, логистика);

код 2-процесстерди камсыз кылуу үчүн (маалыматтык коопсуздук, кадрларды башкаруу);

3-код-башкаруу процесстери үчүн (ишкердик башкаруу процесстерин уюштуруу, уюмду башкаруу);

код 4-эгерде уюм отчеттук жылы жасалма интеллект технологиясын колдонбосо.

8-бөлүм Отчеттук жылда жасалма интеллект технологияларын колдонуунун максаттары

Бөлүмдү 1-графада 116-сапта 1 коду көрсөткөн уюмдар толтурат.

801-805-саптардын ар бири боюнча 1-графага Жасалма интеллекттин тиешелүү технологиясын пайдалануунун негизги максатын чагылдырган код коюлат:

код 1-уюмдун негизги процесстери үчүн (маркетинг, сатуу ,өндүрүш процесстери, логистика);

код 2-процесстерди камсыз кылуу үчүн (маалыматтык коопсуздук, кадрларды башкаруу);

3-код-башкаруу процесстери үчүн (ишкердик башкаруу процесстерин уюштуруу, уюмду башкаруу);

код 4-эгерде уюм отчеттук жылы жасалма интеллект технологиясын колдонбосо.

Бөлүм 9. Отчеттук жылда "булут" кызматтарын колдонуу максаттары

Бөлүмдү 1-графада 117-сапта 1 кодду көрсөткөн уюмдар толтурат

901-906-саптардын ар бири боюнча 1-графага "булут" сервистерин уюмдун пайдалануу максаттары боюнча сервистин тибин чагылдырган код коюлат:

1-код-көбүнчө акы төлөнүүчү "булут" сервистери (башкача айтканда, глобалдык маалыматтык тармактар боюнча кошумча программалык камсыздоого, эсептөө кубаттуулугуна, маалыматты сактоочу жайларга кирүү мүмкүндүгүн алуу үчүн башка уюмдардын кызматтары; акы төлөнүүчү сервистерди пайдалануу отчет берүүчү уюм менен мындай сервистин иштөө жөндөмдүүлүгүн камсыз кылуучу Уюмдун ортосунда келишимдин же макулдашуунун болушу менен аныкталат);

код 2-негизинен акысыз кызматтар;

код 3-акы төлөнүүчү жана акысыз кызматтар бирдей;

код 4 - кызматтар көрсөтүлгөн максатта колдонулбайт.

Бөлүм 10. Отчеттук жылда буюмдардын Интернет технологиясын колдонуунун максаттары

Бөлүмдү 1-графада 118-сапта 1 кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

1001-1008-саптардын ар бири боюнча 1-графада отчет берүүчү уюм тарабынан буюмдар Интернетинин технологияларын пайдалануунун максаты чагылдырылат – саптардын ар бири боюнча тийиштүү код коюлат

1-эгерде аталган максат отчет берүүчү уюмдун интернет буюмдарын колдонуу максаттарына жана милдеттерине тиешелүү болсо; 2 – эгерде жок болсо).

Бөлүм 11. Отчеттук жылда радиожыштыкты идентификациялоо технологияларын (СМБ) (RFID) пайдалануунун максаттары

Бөлүмдү 1-графада 119-сапта 1 кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

1101-1106-саптардын ар бири боюнча 1– графада отчет берүүчү уюм тарабынан радиожыштыкты идентификациялоо технологияларын (жеке) пайдалануунун максаты көрсөтүлөт – саптардын ар бири боюнча тиешелүү код коюлат (1 – эгерде көрсөтүлгөн максат отчет берүүчү уюмдун радиожыштыкты идентификациялоо технологияларын пайдалануунун максаттарына жана милдеттерине релеванттык болсо; 2-эгерде жок болсо). максаттарга ылайыктуу

Бөлүм 12. Отчеттук жылда товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү) электрондук сатуу, сатып алуу

Бөлүм 104–106-саптардын жок дегенде биринде 1 кодду көрсөткөн уюмдар тарабынан толтурулат, 1-графада 108.

Бөлүмдү толтурууда телефон, факс, электрондук почта аркылуу алынган (которулган) заказдар боюнча сатуулар (сатып алуулар) эсепке алынбайт.

1 жана 2-графалардын 1201-1205-саптарында атайын бланкалар аркылуу берилген (кабыл алынган) заказдар боюнча товарларды (иштерди, кызмат көрсөтүүлөрдү) сатуу (сатып алуу) эсепке алынат. Бул формалар отчет берүүчү жактын веб-сайтында (1201-сап), экстранетте (1202-сап), социалдык медиада (1203-сап), атайын мобилдик тиркемелерде (1204-сап) жана базарларда (1205-сап) жайгаштырылышы мүмкүн. Marketplaces - бул товарларды же кызматтарды сатууга адистешкен санарип платформалар (вебсайт же мобилдик тиркеме аркылуу).

1206-сап боюнча графада жана 2-графада уюмдар (өндүрүш-системалар) ортосунда билдирүүлөрдү автоматташтырылган алмашуу системасын пайдалануу менен берилген (алынган) заказдар боюнча товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү) сатуу (сатып алуу) эсепке алынат.

1207-сап боюнча чийки заттарды, товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү) сатып алуунун (сатуунун) наркынын салыштырма салмагы интернет тармагы, башка

глобалдуу маалыматтык тармактар боюнча уюм тарабынан берилген (алынган) тапшырыктар боюнча (адистештирилген формаларды жана уюмдар (тармактар-системалар) ортосунда билдирүүлөрдү автоматташтырылган алмашуу системасын пайдалануу менен) отчеттук жылда бааланат, коддордун бири коюлат:

- код 1-10дон аз %;
- код 2 – 10дон 29га чейин %;
- код 3 – 30дан 49га чейин %;
- код 4-50дөн 69га чейин %;
- код 5 - 70тен 100гө чейин %;
- коду 6-ишке ашырылган эмес.

1-графада товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү) электрондук сатуунун уюмдун жалпы жүгүртүү көлөмүндөгү салыштырма салмагы бааланат. 2-графада отчеттук жылдагы сатып алуулардын жалпы көлөмүндө товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү) электрондук сатып алуулардын салыштырма салмагы бааланат.

Бөлүм 13. Отчеттук жылда жалпы багытталган программалык каражаттардан башка (мисалы, Word, Excel, PowerPoint.) атайын программалык каражаттарды пайдалануу

Бөлүм 101-сапта же 102-графада 1 кодду көрсөткөн уюмдар тарабынан толтурулат 1.

Бөлүмдө бул программалык каражаттар өз күчү менен иштелип чыккан, башка иштеп чыгуучулардан сатып алынган, уюмдун буйругу боюнча башка фирмалар же адистер тарабынан аткарылган, же болбосо башка шарттарда пайдаланууга алынганга карабастан, белгилүү бир класстагы маселелерди чечүү үчүн колдонулган жалпы арналыштагы программалык каражаттардан тышкары, ЭЭМдин бардык түрлөрү үчүн уюмда атайын программалык каражаттардын болушу көрсөтүлөт. Операциялык тутумдар, компиляторлор, белгилүү бир тапшырма классын чечүү үчүн колдонулган стандарттык программалык каражаттар (мисалы, текст же графикалык редакторлор, электрондук таблицалар, маалымат базасын башкаруу тутумдары) сыяктуу жалпы максаттагы программалык каражаттар эске алынбайт, эгерде алардын негизинде атайын тиркеме иштелип чыкпаса, антивирустук программалар, электрондук почта программалары жана башкалар. Коюлган суроого оң жооп берилген учурда 1-графада 1301-1319-саптар боюнча 1 код, болбосо 0 код коюлат.

1-графага уюмда болгон учурда 1-код коюлат:

1301-сапта-илимий изилдөөлөр үчүн пайдаланылуучу айрым программалар же колдонмо программалардын пакеттери, илимий изилдөөлөрдүн автоматташтырылган системалары, ошондой эле тийиштүү сервис бар илимий изилдөөлөрдү маалыматтык-аналитикалык колдоо үчүн маалыматтар базалары.

1302-сапта-долбоорлоо процесстеринде колдонулган автоматташтырылган долбоорлоо тутумдарынын же айрым адистештирилген программалардын. Дардын долбоорлоо системасы буюмдарды же алардын курамдык бөлүктөрүн долбоорлоо техникасынын үчүн колдонулган техникалык жана программалык каражаттардын комплекси катары түшүнүлөт: чиймелерди жана схемаларды иштеп чыгуу, долбоорлоо объектисин моделдөө, техникалык документтерди даярдоо.

1303-сапта-өндүрүштүк процесстерди жана/же айрым техникалык каражаттарды жана технологиялык процесстерди башкаруу үчүн пайдаланылуучу атайын программалык каражаттар (сырьену жана материалдарды иштетүү, акыркы продукцияны жыйноо, жүктөө-түшүрүү жумуштары жана ушул сыяктуулар). Ошондой эле келип түшкөн материалдардын, тетиктердин жана даяр продукциянын процесстерин башкаруу жана сапатын контролдоо каражаттары болгондо. Кагазга же желим лентага топтолгон санариптик буйруктар аркылуу жабдууларды башкаруу, ошондой эле орнотулган компьютерлер аркылуу электрондук башкаруу эсепке алынбайт.

1304-сапта-аталган жумуштардын жок дегенде бири үчүн пайдаланылуучу товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү) сатып алууну башкаруу үчүн атайын программалык

каражаттар: заказдарды түзүү, аларды жаңылоо, сатып алуулар боюнча төлөм документтерин даярдоо, продукциянын (кызмат көрсөтүүлөрдүн) өндүрүшүн башкаруу.

1305-сапта-аталган жумуштардын жок дегенде бири үчүн пайдаланылуучу товарларды (жумуштарды, кызмат көрсөтүүлөрдү) сатууну башкаруу үчүн атайын программалык каражаттар: заказдарды түзүү, аларды жаңылоо, сатуулар боюнча төлөм документтерин даярдоо, продукцияны (кызмат көрсөтүүлөрдү) өндүрүүнү башкаруу.

1306-сапта-камpany башкаруу үчүн атайын программалык каражаттар.

1307-сапта-глобалдык маалымат түйүндөрүн пайдалануу менен финансылык эсептешүүлөрдү жүзөгө ашыруу үчүн атайын программалык каражаттар. Мындай эсептөөлөр уюмдун продукциясын (кызмат көрсөтүүлөрүн) керектөөчүлөр менен түздөн-түз алардын банктык эсептерин же кредиттик карталарын пайдалануу менен жүргүзүлүшү мүмкүн. Бул учурда, отчет берүүчү уюм кандайдыр бир электрондук төлөм тутумуна киргизилиши керек жана компьютерлеринде тиешелүү программалык камсыздоо болушу керек. Бул сап боюнча отчет берүүчү уюмду банк менен байланыштыруучу жана банктык эсептешүүлөрдү жүргүзүүгө, отчет берүүчү уюмдун компьютерлерин колдонуу менен банктан көчүрмөлөрдү, маалымкаттарды жана ушул сыяктууларды алууга мүмкүндүк берүүчү программалык каражаттар да эске алынат.

1308-сапта-глобалдык маалымат тармактары аркылуу уюмдун маалымат базаларына алыстан кирүү мүмкүнчүлүгүн берүү үчүн атайын программалык каражаттар. Бул сапта тармактын каалаган колдонуучусу үчүн маалымат базаларына эркин кирүү да, ошондой эле бул укуктар колдонуучуларга кандай негизде жана кандай көлөмдө берилгенине карабастан, колдонуучунун аты жана паролю боюнча, мисалы, регламенттелген кирүү да эске алынат.

1309-сапта-маалыматтык коопсуздукту камсыз кылуу үчүн программалык каражаттар.

1310-сапта издөө аппараты, шилтемелер жана комментарийлер менен жабдылган Мыйзамдык, ченемдик жана укуктук актыларды камтыган электрондук маалымдама-укуктук системалар.

1311-сапта- CRM-система.

CRM-Система- кардарлар менен мамилелерди башкаруу системасы. Бул система менен уюм өз кардарларынын ишинин ар кандай аспектилери жөнүндө маалыматты чогултат жана топтойт (мисалы, продукциянын (кызматтын) болушу/муктаждыгы, сатуу циклдери, продукциянын баасы).

1312-сапта- ERP - системалар.

Тарабынан-тутум – кардарлардын буйрутмаларын аткаруу процессинде сатуу, өндүрүү, сатып алуу жана эсепке алуу үчүн зарыл болгон Уюмдун бардык ресурстарын аныктоо жана пландаштыруу үчүн маалыматтык система.

1313-сапта- SCM орнотулган-системалар.

SCM -системасы – уюштуруу сатып алуу/жабдуу, продукт кыймылын контролдоо техникасынын жана башкаруу үчүн арналган жеткирүү чынжырын башкаруу системасы.

1314-сап боюнча 1-графага курулуш-монтаж PLM / PDM системасы PLM болгон учурда 1-код коюлат. СИСТЕМАСЫАНЫН ичинде продукциянын жашоо циклин башкаруу үчүн колдонмо программалык камсыздоо. Технология PLM алардын жашоо циклинин бардык этаптарында өнүмдөрдү маалыматтык колдоо ыкмаларын жана каражаттарын бириктирип, ар кандай өндүрүүчүлөрдүн автоматташтыруу каражаттарынын жана көптөгөн ишканалардын ар кандай автоматташтырылган системаларынын өз ара аракеттенүүсүн камсыз кылат.

Системасы-буюм жөнүндө бардык маалыматты башкарууну камсыз кылуу

1315-сапта- HRIS системалар.

Башкаруу системасы-уюмдун адам ресурстарын башкаруунун маалыматтык системасы, кадрдык кызматтардын айрым функцияларын автоматташтырууга мүмкүндүк берет.

1316-сапта-редакциялык-басма системаларынын.

1317-сапта-ар кандай типтеги окутуучу программалар: жабдууларды уюштуруунун жана эксплуатациялоонун технологиялык процесстерин үйрөнүү, тигил же бул программалык

каражаттарды пайдалануу менен ЭЭМ менен иштөөгө окутуу, чет тилдерди же ар кандай башка предметтерди үйрөнүү ж.б. у. с.

1318-сап боюнча-электрондук документ жүгүртүү системасы, башкача айтканда документтерди жүргүзүү системасы, мында түзүлүүчү, берилүүчү жана сакталуучу документтердин бүткүл массиви маалыматтык жана коммуникациялык технологиялардын жардамы менен компьютерде колдоого алынат, ал маалыматтардын бөлүштүрүлгөн базасын түзүү жана жүргүзүү мүмкүнчүлүгүн караган тармактык түзүмгө бириктирилген.

1319-сапта-1301-1318-саптарда чагылдырылбаган башка адистештирилген программалык каражаттар, мисалы, банк ишин автоматташтыруу үчүн системалар, соода уюмдарын автоматташтыруунун адистештирилген системалары, заказдарды тариздөө үчүн атайын программалык каражаттар, автоматташтырылган китепкана системалары, котормочу программалар, сөздүктөр жана башка атайын программалык каражаттар.

Сиздин уюмуңузда программалык камсыздоо болгон учурда 1 – графада 1301-1319 саптарынын ар бири боюнча 1 коду коюлат, болбосо 0 коду коюлат.

Бөлүм 14. Отчеттук жылдын акырына карата маалымат борборунун кызматтарын пайдалануу

Бөлүмдү 1-графада 115-сапта 1 коду көрсөткөн уюмдар толтурат.

1401-1406-сапта отчет берүүчү уюм тарабынан маалыматтарды иштеп чыгуу борборлорунун (мындан ары – ММБ) кызмат көрсөтүүлөрүн пайдалануу фактысы чагылдырылат.

Маалыматтарды иштеп чыгуу борбору (МТБ) – маалыматтарды сактоо, иштеп чыгуу жана берүү жаатында кызмат көрсөтүү мүмкүнчүлүгүн камсыз кылуучу маалыматтык системаларды, тармактык жана телекоммуникациялык жабдууларды борборлоштуруп жайгаштыруу, өз ара аракеттенүүнү уюштуруу жана эксплуатациялоо үчүн арналган структура же түзүмдөрдүн тобу, ошондой эле электр энергиясын бөлүштүрүү жана көрсөтүлгөн кызматтардын жеткиликтүүлүгүнүн каалаган деңгээлине жетүү үчүн зарыл болгон туруктуулукту жана коопсуздукту камсыз кылуу каражаттары менен айкалышта чөйрөнү контролдоо үчүн пайдаланылуучу бардык объекттер жана инфраструктуралар.

1401-1403-саптар боюнча 1-графага 1 же 0 коду коюлат, эгерде уюм:

үчүнчү жактын уюмунун МБК кызматтарын колдонот;

өздүк МТБнын кызматтарын колдонот;

өзүнүн жана үчүнчү жактын МБТ кызматтарын колдонот.

1404-сап боюнча 1-графада башка уюмдар үчүн маалыматтарды сактоо жана иштеп чыгуу боюнча отчет берүүчү уюм тарабынан кызмат көрсөтүү фактысы чагылдырылат (тышкы пайдалануучулар үчүн МББ кызматтарын көрсөтүү). Тышкы колдонуучуларга кызмат көрсөтүү эске алынат

тиешелүү кызматтарды көрсөтүүгө келишимдин болушу боюнча.

1405-сап боюнча 1-графада мамлекеттик бийлик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына маалыматтарды сактоо жана иштеп чыгуу боюнча отчет берүүчү уюм тарабынан кызмат көрсөтүү фактысы чагылдырылат.

Бөлүм 15. Отчеттук жылдын акырына карата уюмдагы маалыматтарды сактоо жана иштетүү мүмкүнчүлүгү, терабайт

1501-1502-саптар боюнча 1-графада отчет берүүчү уюмдун МБ ээ болгон максималдуу мүнөздөмөлөрү көрсөтүлөт:

1501-сапта-уюм сактоого жана иштетүүгө жөндөмдүү маалыматтардын максималдуу көлөмү.

1502-сапта, уюм тышкы колдонуучуларга сактоо жана иштетүү үчүн берген маалыматтардын көлөмү.

Бөлүм 16. Отчеттук жылдын акырына карата уюмдун кызматкерлеринин саны

Бөлүмдү бардык уюмдар толтурат, алар отчеттук мезгилде санариптик технологияны колдонушканбы же жокпу.

1601-сап боюнча 1-графада отчет берүүчү уюмдун тизмелик курамынын кызматкерлеринин саны көрсөтүлөт. Кызматкерлердин тизмелик санына эмгек келишими (контракт) боюнча иштеген жана бир күн же андан ашык туруктуу, убактылуу же сезондук иштерди аткарган жалданган кызматкерлер, ошондой эле ошол уюмда эмгек акы алган уюмдун менчик ээлери кирет.

Кызматкерлердин тизмелик санында иш жүзүндө иштегендердин да, кандайдыр бир себептер боюнча жумушта болбогондордун да (иш сапарга, ооруга, жыл сайын, кошумча, окуу өргүүсүнө, эмгек акысы сакталбаган өргүүгө жана башкаларга байланыштуу) эсепке алынат. Толук эмес жумуш күнүнө же толук эмес жумуш жумасына жумушка кабыл алынган, ошондой эле эмгек келишимине ылайык жарым ставкага (эмгек акыга) кабыл алынган кызматкерлер толук бирдик катары тизмелик санда эсепке алынат. Кызматкерлердин тизмелик санына киргизилбейт:

башка уюмдардан айкалыштырып ишке кабыл алынгандар. Тышкы айкалыштырып эсепке алуу өзүнчө жүргүзүлөт. Бир уюмда эки, бир жарым же андан аз ставка алган же бир уюмда ички кошумча катары таризделген кызматкер кызматкерлердин тизмелик санында бир адам (бүтүндөй бирдик) катары эсепке алынат. Мында уюмдун тизмелик курамында турган жана ички айкалыштыруу шартында иш аткарган кызматкер негизги иштеген жери боюнча бир жолу эсепке алынат;

жарандык-укуктук мүнөздөгү келишимдер боюнча иштерди аткарган. Уюмдун тизмелик курамында турган жана ошол эле уюм менен жарандык-укуктук мүнөздөгү келишим түзгөн кызматкер тизмелик санда негизги иштеген жери боюнча бир жолу эсепке алынат;

мамлекеттик уюмдар менен атайын келишимдерге ылайык жумушчу күчүн берүүгө ишке тартылгандар (аскер кызматчылары жана эркиндигинен ажыратуу түрүндөгү жазаны өтөп жаткан адамдар);

эгерде алардын эмгек акысы сакталбаса, башка уюмга иштөөгө которулган, ошондой эле чет өлкөгө иштөөгө жиберилгендер;

уюмдардан жумуштан ажыратуу менен билим берүү мекемелерине окууга жиберилген, бул уюмдардын каражаттарынын эсебинен стипендия алган адамдар; окуп-үйрөнүү мезгилинде стипендия төлөө менен кесиптик окутууга окуучулук келишим түзүлгөн адамдар;

бошотуу жөнүндө арыз берген жана эскертүү мөөнөтү бүткөнгө чейин ишин токтоткон же администрацияга эскертүүсүз ишин токтоткон. Кызматкерлердин тизмелик санынан жумушка келбей койгон биринчи күндөн тартып;

бул уюмдун эмгек акы албаган ээлери;

уюм менен эмгек келишимин түзбөгөн кооперативдин мүчөлөрү;

юристтер;

аскер кызматчылары аскер кызматынын милдеттерин аткарууда.

Мындан тышкары, уюмдун акыркы күнү отчеттук мезгилдин акыркы күнү болгон кызматкерлер киргизилген эмес. Тизмедеги курамдын кызматкерлеринин жалпы санынан (1601-сап) жумасына 1 жолудан кем эмес ПК (1602-сап), Интернет тармагын (1603-сап) пайдаланган кызматкерлер бөлүнүп көрсөтүлөт,

уюм тарабынан (1604-сап) жана булут кызматтарын колдонуу менен өз милдеттерин алыстан аткарган кызматкерлер тарабынан мобилдик байланыш аркылуу интернетке кирүү мүмкүнчүлүгү бар көчмө түзүлүштөр (1605-сап).

Тизмедеги курамдын кызматкерлеринин жалпы санынан (1601-сап) санариптик технологиялар менен байланышкан машиналарды жана жабдууларды түздөн-түз башкарган кызматкерлер бөлүнөт, анын ичинде: өнөр жай роботторун жана автоматташтырылган линияларды (1606-сап), 3-D принтерлерди (1607-сап), ЧПУ станокторун (1608-сап), учкучсуз аппараттарды (1609-сап), видеобайкоо каражаттарын (1610-сап) жана ченөө каражаттарынын тармактарын (1611-сап) түздөн-түз башкарган кызматкерлер бөлүнөт.

Тизмедеги курамдын кызматкерлеринин жалпы санынан (1601-сап) отчет берүүчү уюмдун санариптик технологияларды киргизүүсүнө жана пайдалануусуна байланыштуу отчеттук жылда окуудан өткөн кызматкерлер бөлүнүп көрсөтүлөт (1612-сап).

Тизмедеги курамдын кызматкерлеринин жалпы санынан (1601-сап) отчет берүүчү уюмдун санариптик технологияларды киргизүүсүнө жана пайдалануусуна байланыштуу окууга муктаж кызматкерлер бөлүнүп көрсөтүлөт (1613-сап).

Ошондой эле, эмгек акынын кызматкерлеринин жалпы санынан (1601-сап) 1614-сап боюнча МКТ боюнча адистер эмгек жана социалдык өнүктүрүү министрлигинин буйругу менен кабыл алынган кесиптердин Бүткүл Республикалык Классификациясына (ОКЗ 009-2019) ылайык бөлүнөт. Кыргыз Республикасынын 2019-жылдын 16-апрелиндеги № 60 токтому менен күчүнө кирген жана Кыргыз Республикасынын Улуттук статистика комитетинин 2019-жылдын 6-майындагы № 10 токтому менен күчүнө кирген.

МКТ боюнча адистер аларга төмөнкүлөр кирет: маалыматтык-коммуникациялык технологиялар чөйрөсүндөгү кызматтардын жана бөлүмдөрдүн жетекчилери; 1614-саптан 1615-сапка бөлүнөт);

жогорку квалификациялуу адистер: программалык камсыздоону жана тиркемелерди иштеп чыгуучулар жана аналитиктер (251), адистер маалымат базалары жана тармактар боюнча (252), электроника инженерлери (2152), телекоммуникация инженерлери (2153), графикалык жана мультимедиялык дизайнерлер (2166), компьютердик сабаттуулукка окутуу боюнча окутуучулар (2356), маалыматтык-коммуникациялык технологияларды сатуу боюнча адистер (2434) (1614-саптан 1616-сапка бөлүнөт); орто деңгээлдеги адистер: МКТны пайдалануу жана МКТны колдонуучуларды колдоо боюнча адис-техниктер (351), телекоммуникация жана радиоуктуруу боюнча адис-техниктер (352), электроника техниктери (3114), (1614-саптан 1617-сапка бөлүнүп турат); электрондук жана телекоммуникациялык жабдууларды монтаждоочулар жана оңдоочулар (742) (1614-саптан 1618-сапка бөлүнөт).

1619-сап боюнча 1-графада отчет берүүчү уюмдун маалыматтык жана коммуникациялык технологиялар боюнча адистерге болгон муктаждыгы чагылдырылат. 1620-сап боюнча ачык вакансиялардын жалпы санынан МКТ боюнча адистердин позицияларына (1619-сап) 3 айдан ашык ачылган маалыматтык жана коммуникациялык технологиялар боюнча адистердин позицияларына бош орундардын саны бөлүнөт.

Бөлүм 17. Отчеттук жылдын акырына карата маалыматтарды коргоо каражаттарын пайдалануу

Бөлүмдү 1-графада 101, 102, 104-108-саптарда 1 кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

1701-1711-саптар боюнча 1-графада 1 коду көрсөтүлөт, эгерде уюм отчеттук жылдын аягында маалыматты коргоонун тиешелүү каражаттарын пайдаланса; андай болбосо-0 коду көрсөтүлөт.

Шифрлөө каражаттары (1701-сап)-Ага жетүүнү чектөө үчүн маалыматты криптографиялык кайра түзүүнүн алгоритмдерин ишке ашыруучу аппараттык, программалык жана программалык-аппараттык шифрлөөчү (криптографиялык) каражаттар, анын ичинде Эгер шифрлөөчү (криптографиялык) каражаттарды пайдалануу менен корголгон шифрлөө (криптографиялык) каражаттарын, маалымат системаларын жана телекоммуникациялык системаларды техникалык тейлөө юридикалык жактын же жеке ишкердин жеке муктаждыктарын камсыз кылуу үчүн жүзөгө ашырылса"). Аталган каражаттар жашыруун ачкычты билбей туруп маалыматты окуу мүмкүн эместигине кепилдик берет.

Электрондук кол тамга каражаттары (1702 – сап) - электрондук кол тамганы түзүү, электрондук кол тамганы текшерүү, электрондук кол тамганын ачкычын жана электрондук кол тамганы текшерүү ачкычын түзүү сыяктуу функциялардын жок дегенде бирин ишке ашыруу үчүн пайдаланылуучу шифрлөөчү (криптографиялык) каражаттар .

Бөлүм 18. Санариптик технологияларды ишке ашыруу жана пайдалануу чыгымдары

Бөлүмдө отчет берип жаткан уюмда отчеттук жылда санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга кеткен чыгымдар жөнүндө маалымат барбы же жокпу көрсөтүлөт. Эгерде сарптоолор башкы уюм тарабынан жүргүзүлсө, ал эми отчет берүүчү уюмда маалымат жок болсо, анда 1800-сапта 1-графада 1-код көрсөтүлөт.

Бөлүмдү отчеттук жылда санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга чыгымдарды жүзөгө ашырган жана 1-сапта 1800-графада 1-кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

Өз жана башка уюмдар үчүн продукцияларды (кызмат көрсөтүүлөрдү) борбордоштуруп сатып алууну жүзөгө ашыруучу бюджеттин каражаттарын тескөөчүлөр 1801-1823-саптарда 1-графада продукция (кызмат көрсөтүүлөр) кимге берилгенине карабастан санариптик технологияларга тиешелүү чыгымдардын жалпы суммасын көрсөтүшөт. Жабдууларга сарптоолор сатып алуунун наркы боюнча көрсөтүлөт, анын ичинде жабдуучу, тышкы экономикалык уюмдарга төлөнгөн кошумча баалар (үстөктөр), комиссиялык сый акылар, товардык биржалардын кызмат көрсөтүүлөрүнүн наркы, бажы алымдары, башка уюмдардын күчү менен ишке ашырылуучу ташууга, сактоого жана жеткирүүгө чыгымдар.

1801-сапта 1-графада уюмдар санариптик технологияларды иштеп чыгууга, сатып алууга, ишке ашырууга жана колдонууга жалпы чыгымдарды көрсөтөт. Чыгымдар жөнүндө маалыматтар отчеттук жыл үчүн берилет. Ошол эле учурда, санариптик технологияларды иштеп чыгуу же киргизүү процесси кайсы этапта экени маанилүү эмес: акыркы этапта, техникалык каражаттар орнотулганда, программалык камсыздоо иштелип чыккан, жумушчулар окутулган жана бул технологияны өз функционалдык милдеттерин аткаруу үчүн колдоно башташкан, же орто этапта, мисалы, кээ бир техникалык жана стандарттык программалык каражаттар сатылып алынган, бирок али орнотула элек, же колдонмо программалык каражаттар иштелип чыккан, бирок алар пайдаланууга бериле элек.

1801-саптан 1802-сапка чейин, 1-графада уюмдар маалыматтык коопсуздук жаатындагы өнүмдөргө жана кызматтарга чыгымдарды көрсөтүшөт.

Уюмдардын маалыматтык коопсуздук жаатындагы продуктыларга жана кызмат көрсөтүүлөргө сарптоолору – маалыматты коргоо каражаттарын иштеп чыгууга, сатып алууга жана техникалык колдоого, маалыматтык коопсуздукту камсыз кылуу системаларын түзүүгө (модернизациялоого), эксплуатациялоого жана эксплуатациядан чыгарууга байланышкан акчалай формадагы иш жүзүндөгү чыгымдар.

Маалыматтык коопсуздук продуктыларына маалыматты коргоо каражаттары, маалыматты коргоо каражаттары менен корголгон маалыматтык жана Телекоммуникациялык системалар кирет. Мамлекеттик сырды түзгөн маалыматтарды коргоо үчүн арналган техникалык, криптографиялык, программалык жана башка каражаттар, алар ишке ашырылган каражаттар, ошондой эле маалыматты коргоонун натыйжалуулугун контролдоо каражаттары маалыматты коргоонун каражаттары болуп саналат.

Маалыматтык коопсуздук жаатындагы кызмат көрсөтүүлөргө маалыматты коргоо жаатындагы илимий изилдөөлөргө жана иштеп чыгууларга, маалыматты коргоо каражаттарын, маалыматты коргоо каражаттарын пайдалануу менен корголгон маалыматтык жана телекоммуникациялык системаларды иштеп чыгууга байланышкан маалыматты коргоо жаатындагы кызмат көрсөтүүлөр (жумуштар), ошондой эле маалыматты коргоо менен байланышкан башка кызмат көрсөтүүлөр (жумуштар) кирет.

1801-саптан 1803-сапка чейин, 1-графада уюмдар " өтмө " санариптик технологиялардын чыгымдарын көрсөтүшөт.

"Акырына чейин" санариптик технологиялар төмөнкүлөрдү камтыйт: кванттык технологиялар, робототехника жана сенсор компоненттери, нейротехнология жана жасалма интеллект, жаңы өндүрүш технологиялары, бөлүштүрүлгөн каттоо тутумдары, зымсыз байланыш технологиялары, виртуалдык жана кеңейтилген чындык технологиялары.

"Өтмө" санариптик технологияларды өнүктүрүүгө сарптоолор-билимдин тиешелүү тармактарында изилдөөлөргө жана иштеп чыгууларга, интеллектуалдык ишмердиктин натыйжаларына укуктарды сатып алууга, өндүрүшкө коюуга чыгымдарды кошкондо, товарларды жана кызмат көрсөтүүлөрдү өндүрүү үчүн "өтмө" санариптик технологияларды киргизүүгө уюмдун чыгымдарынын жыйындысы.

1804-сапта 1-графада уюмдар санариптик технологияларды ишке ашырууга жана колдонууга ички чыгымдарды көрсөтүшөт.

1805-сап боюнча 1-графада уюмдар санариптик технологиялар менен байланышкан машиналарды жана жабдууларды сатып алууга сарптоолорду, ошондой эле аларды техникалык тейлөөгө, модернизациялоого, утурумдук жана капиталдык оңдоого өз күчү менен аткарылган (запастык бөлүктөрдү жана комплекттөөчүлөрдү сатып алууга сарптоолорду кошкондо) сарптоолорду көрсөтөт.

1805-саптан санариптик технологиялар менен байланышкан машиналарды жана жабдууларды сатып алууга чыгымдар бөлүнөт: эсептөө техникасына жана оргтехникага сарптоолор (1806-сап)-перифериялык жабдуулардын бардык типтерин (принтерлерди, сканерлерди, архивдик көчүрмөлөр үчүн түзүлүштөрдү, кошумча мониторлорду, дисктерди, флеш-карталарды, картриджерди жана ушул сыяктууларды), анын ичинде программалык камсыздоону өз күчү менен иштеп чыгуу үчүн зарыл болгон эсептөө техникасына, ошондой эле окутууну, инфоматтарды өткөрүү үчүн атайын класс жабдуулары үчүн сатып алынган чыгымдарды сатып алууга кеткен чыгымдар. Инфомат-пайдалануучуларга ар кандай маалыматтарды (мисалы, көрсөтүлүүчү кызматтар жөнүндө; транспорт кыймылынын расписаниелери) берүү үчүн арналган универсалдуу электрондук жабдуу; байланыш жабдууларын сатып алуу чыгымдары (1807-сап). Жабдуунун бул түрүнө телевизиондук жана радиоберүүчү аппаратура, электр байланыш аппаратурасы (анын ичинде Модемдер) кирет; санарипке байланыштуу өндүрүш машиналарын жана жабдууларын сатып алуу чыгымдары (1808-сап). Жабдуулардын бул түрүнө сандык башкаруу машиналары 3D -Принтерлер, өнөр жай роботтору, робот системаларынын элементтери жана сенсорлор жана башкалар кирет.

Орнотууга, жөндөөгө, кошууга жана тейлөөгө кеткен чыгымдар 1806-1808-саптарда (тиешелүү жабдуулар үчүн) эгерде алар эсептөө техникасын берүүгө келишимдин курамдык бөлүгү болуп эсептелсе жана техниканын наркын жана чыгымдарды тиешелүү кызматтарга бөлүүгө мүмкүн болбогон учурда гана эсепке алынат. Жабдуулар менен кошо берилүүчү тутумдук программалык камсыздоого сарптоолор ошондой эле 1806-1808-саптар боюнча (тиешелүү жабдуу үчүн), эгерде мындай беримдер техникалык каражаттарды берүүгө келишимдин курамдык бөлүгү болуп эсептелсе жана ушул Келишимдин алкагында сарптоолорду техникалык жана программалык каражаттарга бөлүүгө мүмкүн болбогон учурда гана чагылдырылат. 1806-сапка иштелип чыгуучу программалык каражаттарды оңдоо жана тестирилөө үчүн зарыл болгон атайын жабдууларды сатып алууга сарптоолор кошулат.

1809-сап боюнча 1-графада бардык типтеги программалык камсыздоону сатып алууга, ошондой эле өз күчү менен аткарылган программалык камсыздоону адаптациялоого жана толуктап иштеп чыгууга чыгымдар келтирилет. Бул сап боюнча МКТ тармагындагы адистердин эмгек акысы эсепке алынбайт. Сатып алынган программалык камсыздоону пайдаланууга кызматкерлерди окутууга кеткен чыгымдар 1809-сап боюнча көрсөтүлөт, эгерде мындай кызматтарды көрсөтүү программалык камсыздоону берүүгө келишимдин курамдык бөлүгү болуп эсептелсе жана бул келишимдин алкагында программалык камсыздоонун өздүк наркын жана тийиштүү кызматтарга кеткен чыгымдарды бөлүүгө мүмкүн болбогон учурда гана көрсөтүлөт. Даяр программалык камсыздоону сатып алуу ар кандай ыкма менен жол-жоболоштурулушу мүмкүн: программалык камсыздоону пайдалануу укугуна лицензияны (сублицензияны) сатып алуу, программалык камсыздоону иштеп чыгуучу же башка укук ээси менен ачык түрдө келишимди жол-жоболоштуруу, ага ылайык программалык каражаттын электрондук алып жүрүүчүдөгү көчүрмөсү же электрондук тарамдар боюнча берилген көчүрмө үчүн акы төлөө жүзөгө ашырылган жашыруун келишим ж.б. у. с.

1809-сапта ошондой эле операциялык системаларды, трансляторлорду жана компиляторлорду, программалык камсыздоону долбоорлоо жана иштеп чыгуу каражаттарын, программалык камсыздоону өз күчү менен иштеп чыгуу үчүн зарыл болгон башка көмөкчү программалык каражаттарды сатып алууга кеткен чыгымдар эсепке алынат.

1809-саптан 1810-сап боюнча 1-графада ата мекендик программалык камсыздоого кеткен чыгымдар чагылдырылат. Ата мекендик программалык камсыздоого ата мекендик уюмдар тарабынан алгач иштелип чыккан ЭЭМ үчүн программалар жана аларга карата өзгөчө

укук толугу менен ата мекендик уюмдарга таандык (КР аймагында жана өзгөчө укукту колдонуунун бардык мөөнөтүнө).

1811-сап боюнча 1-графада санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга байланыштуу кызматкерлерди окутууга уюмдун чыгымдары эске алынат. Эгерде окутуу алардын кызматтык милдеттерине кирбесе жана өзүнчө төлөнсө, отчет берүүчү уюм менен келишим боюнча башка уюмдар жана адистер тарабынан кызматкерлерди окутууга кеткен чыгымдар эсепке алынууга тийиш. Окутуу чыгымдарына атайын сабак өтүүчү жер үчүн сатып алынган эсептөө техникасынын наркы (1805, 1806-саптар боюнча эсепке алынат), ошондой эле окутуучу программалык каражаттарды сатып алууга кеткен чыгымдар киргизилбейт, алар 1809-сапта (эгерде окутуу үчүн даяр программалык камсыздоо сатылып алынса), же 1820-сапта (эгерде окутуу программалары ижарага берилсе), же 1822-сапта (эгерде окутуу программалары отчет берүүчү уюмдун заказы боюнча иштелип чыкса) чагылдырылат.

1812-сап боюнча 1-графада отчеттук жыл ичинде уюм тарабынан жүргүзүлгөн электр байланышынын кызмат көрсөтүүлөрүнө акы төлөөгө кеткен чыгымдар көрсөтүлөт.

Сарптоолордун көлөмүнө жергиликтүү, шаар аралык, эл аралык, ички зоналык телефон, спутник, уюлдук байланыш; персоналдык радио чалуу кызматы; радио, факсимилдик жана телеграф байланышы; электрондук почта, телеконференциялар, глобалдык компьютердик тармактарга кирүү мүмкүндүгүн берүү жана жер-жерлердеги чыгымдар кирет

1812-сап боюнча 1-графада отчеттук жыл ичинде уюм тарабынан жүргүзүлгөн электр байланышынын кызмат көрсөтүүлөрүнө акы төлөөгө кеткен чыгымдар көрсөтүлөт.

Сарптоолордун көлөмүнө жергиликтүү, шаар аралык, эл аралык, ички зоналык телефон, спутник, уюлдук байланыш; персоналдык радио чалуу кызматы; радио, факсимилдик жана телеграф байланышы; электрондук почта, телеконференциялар, глобалдык компьютердик тармактарга кирүү мүмкүндүгүн берүү жана аларда маалымат жайгаштыруу үчүн орундар жана ушул сыяктуу чыгымдар кирет. Ошондой эле интернет провайдерлеринин жана башка глобалдык тармактардын кызматтарына акы төлөөгө кеткен чыгымдар, ошондой эле уюмдун өзүнүн муктаждыктарына арналган атайын алыскы байланыш каналдарын салууга жана эксплуатациялоого кеткен чыгымдар эске алынат. Почта байланышы кызматтарына акы төлөөгө чыгымдар 1812-сап боюнча эсепке алынбайт. 1812-саптан 1813-сап боюнча Интернет тармагына кирүүгө акы төлөөгө кеткен чыгымдар чагылдырылат.

1814-сап боюнча 1-графада санариптик контентти (китептерди, музыкалык чыгармаларды, электрондук түрдөгү сүрөттөрдү, видеолорду; санариптик моделдерди жана тетиктерди иштетүүнүн схемаларын (программаларын) жана ушул сыяктууларды) сатып алууга кеткен чыгымдар эсепке алынат.

1815-сап боюнча 1-графада башка саптар боюнча эсепке алынбаган, санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга уюмдун башка ички сарптоолору эсепке алынат. Анын ичинде:

тизмелик жана тизмелик эмес курамдын кызматкерлеринин иштеген убактысы үчүн акчалай жана акчалай эмес формада эмгек акысын төлөөгө, иш режими жана эмгек шарттары менен байланышкан компенсациялык төлөөлөргө, дем берүүчү кошумча төлөөлөргө жана үстөктөргө, сыйакыларга, бир жолку кызыктыруучу төлөөлөргө, системалуу мүнөздөгү тамак-ашка, турак-жайга, отунга, ошондой эле айкалыштырып иштөө боюнча ишке кабыл алынган адамдардын жана өндүрүштүк көрсөткүчтөр үчүн сыйлыктарды эске алуу менен негизги иште иштеген тизмелик эмес курамдын кызматкерлеринин эмгегине акы төлөөгө, стимулдоочу жана компенсациялоочу төлөмдөр (баалардын жогорулашына жана мыйзамдарда каралган ченемдердин чегинде кирешелердин индексациясына байланыштуу эмгек акы боюнча компенсацияларды кошкондо); жогоруда аталган категориядагы кызматкерлердин эмгек акы төлөө фондунан мыйзамдарда белгиленген ченемдер боюнча милдеттүү чегерүүлөр (камсыздандыруу төгүмдөрү эсептелбеген акы төлөөнүн түрлөрүнөн тышкары): милдеттүү пенсиялык камсыздандырууга (АКБ) камсыздандыруу төгүмдөрүнүн суммасы; милдеттүү медициналык камсыздандырууга (ММК); милдеттүү социалдык камсыздандырууга (ОСС) –

убактылуу эмгекке жарамсыз болгон учурда жана энеликке байланыштуу милдеттүү социалдык камсыздандырууга (Осс), өндүрүштөгү кырсыктардан жана кесиптик оорулардан милдеттүү социалдык камсыздандырууга (Осс ккс). Мамлекеттик эмес пенсиялык фонддорго, ыктыярдуу медициналык камсыздандырууга жана кызматкерлерди ыктыярдуу камсыздандыруунун башка түрлөрүнө чегерүүлөр эсепке алынбайт; башка саптар боюнча эсепке алынбаган, санариптик технологиялар менен байланышкан башка ички сарптоолор (анын ичинде: санариптик технологиялар менен байланышкан материалдык сарптоолор; иш сапар чыгымдары; салыктар, жыйымдар жана башка милдеттүү чегерүүлөр, алар продукция өндүрүүгө кеткен чыгымдардын курамында эсепке алынат жана башкалар).

Эмгек акы төлөө чыгымдарына мамлекеттик бюджеттен тышкаркы фонддордун каражаттарынын эсебинен жөлөкпулдар жана башка төлөмдөр (убактылуу эмгекке жарамсыздыгы, кош бойлуулук жана төрөт боюнча, бала төрөлгөндө, бала багуу боюнча жөлөкпулдар; санаториялык-курорттук дарыланууга, кызматкерлердин жана алардын үй-бүлөлөрүнүн эс алуусуна акы төлөө, өндүрүштөгү кырсыктардан жана кесиптик оорулардан милдеттүү социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төлөмдөрү); жеке, мүлктүк жана башка камсыздандыруу жабдууларына төлөмдөр; иштебеген пенсионерлерге төлөмдөр ;; уюм тарабынан кызматкерге берилген кайтарылуучу заемдук акча каражаттары, заемдук каражаттарды пайдалангандыгы үчүн пайыздарда үнөмдөөдөн алынган материалдык пайданын суммасы; турак жай курууга же турак жай сатып алууга жана башкаларга кызматкерлерге берилген кайтарымсыз субсидиялар.

1816-сап боюнча 1-графада санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга уюмдун тышкы чыгымдары эске алынат.

Санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга тышкы чыгымдарга отчет берүүчү уюм менен келишим боюнча башка уюмдар, ошондой эле жеке жактар – тышкы айкалыштырып иштегендер же жарандык-укуктук мүнөздөгү келишимдер боюнча иштерди аткарган кызматкерлер тарабынан көрсөтүлгөн кызматтарга акы төлөөгө чыгымдар кирет. Бул сапта байланыш кызматтары жана кызматкерлерди окутууга кеткен чыгымдар эске алынбайт. 1816-саптагы маалыматтар 1817, 1818, 1822 жана 1823-саптардын суммасына барабар.

1817-сабынын 1-графасында санариптик технологиялар менен байланышкан машиналарды жана жабдууларды ижарага алуу, техникалык тейлөө, модернизациялоо, утурумдук жана капиталдык оңдоо менен байланышкан башка уюмдардын жана адистердин кызмат көрсөтүүлөрүнө акы төлөөгө кеткен чыгымдар эсепке алынат.

1818-сап боюнча 1-графада отчет берүүчү уюмдун заказы боюнча программалык камсыздоону иштеп чыгуу менен байланышкан башка уюмдардын жана адистердин кызмат көрсөтүүлөрүнө акы төлөөгө кеткен чыгымдар; даяр (стандарттуу) программалык камсыздоону ижарага алуу, адаптациялоо жана толуктап иштеп чыгуу; программалык камсыздоону техникалык колдоо жана жаңыртуу эсепке алынат. 1818-саптан 1819-сапка отчет берүүчү уюмдун заказы боюнча программалык камсыздоону иштеп чыгуу менен байланышкан башка уюмдардын жана адистердин кызмат көрсөтүүлөрүнө акы төлөөгө кеткен чыгымдар чагылдырылат. 1819-саптан 1820-сапка программалык камсыздоону ижарага алууга чыгымдар бөлүнөт. 1820-саптан

1821-сап боюнча ата мекендик программалык камсыздоону ижарага алууга чыгымдар бөлүнөт.

1822-сап боюнча 1-графада ар кандай электрондук маалыматтарга жана маалыматтар базасына жетүү үчүн сарптоолор эсепке алынат.

1823-сап боюнча 1-графада башка саптар боюнча эсепке алынбаган санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга уюмдун башка тышкы сарптоолору эске алынат (анын ичинде инжинирингдик жана консультациялык кызмат көрсөтүүлөргө, маалыматтарды иштеп чыгуу боюнча кызмат көрсөтүүлөргө акы төлөө жана ушул сыяктуулар).

Бөлүм 19 Санариптик технологияларды ишке киргизүүгө жана пайдаланууга чыгымдары каржылоо булактары жана санариптик технологияларды колдонуу

Бөлүмдү отчеттук жылда санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга чыгымдарды жүзөгө ашырган жана 1-сапта 1800-графада 1-кодду көрсөткөн уюмдар толтурат.

Бөлүмдө каржылоо булактары боюнча санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга кеткен чыгымдар чагылдырылат. Каржылоо булактары буюртмачы уюмдан каражаттарды түздөн-түз өткөрүп берүү фактысынын негизинде аныкталат.

1902-сап боюнча 1-графада отчет берүүчү уюмдун өздүк каражаттарынын, анын ичинде өндүрүштүк жана социалдык өнүктүрүү фондунун эсебинен, ошондой эле чыгарылуучу продукциянын, жумуштардын, кызмат көрсөтүүлөрдүн өздүк наркынын эсебинен, экономикалык иштин бардык түрлөрүнөн уюмдун каражаттарын үнөмдөөнүн эсебинен санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга ички сарптоолор, өткөн жылдардагы пайданы эсепке алуу чагылдырылат. Өздүк каражаттардын курамына ошондой эле максаттуу каржылоо, Кыргыз Республикасынын аймагында катталган юридикалык жана жеке жактардын ыктыярдуу кайрымдуулуктары, уюштуруучулардын төгүмдөрү (уставдык капитал) кирет.

1903-сап боюнча 1-графа боюнча суммалык (консолидацияланган) бюджеттик каражаттар, башкача айтканда отчет берүүчү уюм түздөн-түз же заказчы менен келишимдер (макулдашуулар) боюнча алуучу мамлекеттик бюджеттин, республикалык жана жергиликтүү бюджеттердин субъекттеринин бюджеттеринин каражаттарынын эсебинен санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга чыгымдар чагылдырылат. Бул каражаттардын курамынан 1-графага төмөнкүлөр бөлүнөт:

1906-сап боюнча 1-графада отчет берүүчү уюм мамлекеттин саясий чегинен тышкары жайгашкан юридикалык жана жеке жактардан, ошондой эле эл аралык уюмдардан алуучу каражаттардын эсебинен санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга ички сарптоолор чагылдырылат. Чет өлкөлүк валютада алынган каражаттар иштерди өткөрүү-кабыл алуу актысына же алардын аяктагандыгын тастыктаган башка документке кол коюлган күнгө карата КР банкы тарабынан котировкаланган курс боюнча сомго кайра эсептелинип, же болбосо эсептешүү эсебине каражаттар иш жүзүндө түшкөн күнгө карата 1907-сап боюнча 1-графада башка булактардан алынган каражаттардын эсебинен санариптик технологияларды киргизүүгө жана пайдаланууга ички сарптоолор чагылдырылат.

Бөлүм 20. Отчеттук жылда маалыматтык-коммуникациялык технологиялар секторунун товарлары (кызматтары) жөнөтүлдү (сатылды)

2001-2002-саптар боюнча МКТ менен байланышкан өздүк өндүрүштөгү жөнөтүлгөн товарлардын, өз күчү менен аткарылган кызматтардын көлөмү көрсөтүлөт (КНСТИ, акциздерди жана ушул сыяктуу милдеттүү төлөмдөрдү кошпогондо)

2001-сап боюнча уюм тарабынан жөнөтүлгөн товарлардын, МКТга байланыштуу аткарылган кызматтардын жалпы көлөмү көрсөтүлөт, эгерде алар экономикалык иштин конкреттүү түрлөрүнүн натыйжасы болсо. Бул сап боюнча МКТ менен байланышкан, ээ эмес өндүрүш товарларын сатуу боюнча кызмат көрсөтүүлөр чагылдырылбайт.

2001-саптан МКТ менен байланышкан өздүк өндүрүштөгү жөнөтүлгөн товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн жалпы көлөмү форманын тиркемесине ылайык товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрү боюнча бөлүштүрүлөт. Мында 2002-сап боюнча 1 – графада маалыматтык-коммуникациялык технологиялар секторунун товарлар жана кызмат көрсөтүүлөр продукциясынын түрүнүн аталышы көрсөтүлөт, 1-графада көрсөтүлгөн тиркеменин 1-графасына ылайык 017-2015-МКМК экономикалык иштин түрлөрү боюнча продукциянын мамлекеттик статистикалык классификатору боюнча анын коду көрсөтүлөт.

БКМК коддору боюнча 2002-сап боюнча берилген маалыматтардын суммасы 2001-саптын 1-графадагы маалыматтарына барабар болууга тийиш.

2003-2004-саптар боюнча отчеттук жыл үчүн юридикалык жактарга же калкка кайра сатуу үчүн (КНСТИ, акциздерди жана ушул сыяктуу милдеттүү төлөмдөрдү кошпогондо) тараптан сатып алынган МКТга байланыштуу товарларды сатуу көрсөтүлөт.

2003-саптын 1-графасында кайра сатуу үчүн тараптан сатып алынган МКТга байланыштуу сатылган товарлардын наркы көрсөтүлөт. МКТ менен байланышкан, куралбаган өндүрүштүн кайра сатылган товарларынын наркы 2003-саптан бөлүштүрүлөт

товарлардын жана кызмат көрсөтүүлөрдүн түрлөрү боюнча мамлекеттик статистикалык байкоо формасынын тиркемесине ылайык. Мында 2004-сап боюнча 1-графада продукциянын кайра сатылган түрүнүн жана маалыматтык-коммуникациялык технологиялар секторунун товарларынын аталышы көрсөтүлөт.

2003-2004-саптарды толтуруп жатып, техникалык каражаттарды орнотуу, жөндөө, кошуу жана тейлөө боюнча коштоочу көрсөтүлгөн кызматтардын наркы, эгерде алар техникалык каражаттарды сатууга келишимдин курамдык бөлүгү болуп саналса жана техниканын наркын жана тиешелүү кызматтардын наркын бөлүүгө мүмкүн болбогон учурда гана чагылдырыла тургандыгын эске алуу керек. Эгерде техникалык каражаттарды сатуу келишиминин курамдык бөлүгү болуп саналса жана ушул Келишимдин алкагында техникалык жана программалык каражаттардын наркын бөлүүгө мүмкүн болбосо, техникалык каражаттар менен бирге берилүүчү сатылган тутумдук программалык камсыздоонун наркы 2003-2004-саптарда да чагылдырылат. Сатылган программалык каражаттарды адаптациялоо жана коштоо, ошондой эле келечектеги колдонуучуларды окутуу боюнча кызматтардын наркы, эгерде бул кызматтарды көрсөтүү программалык камсыздоону жеткирүүгө келишимдин курамдык бөлүгү болуп саналса жана бул келишимдин алкагында программалык каражаттардын жана тиешелүү кызматтардын өздүк наркын бөлүүгө мүмкүн болбогон учурда гана көрсөтүлөт.

БКМК коддору боюнча 2004-сап боюнча берилген маалыматтардын суммасы 2003-саптын 1-графадагы маалыматтарына барабар болууга тийиш.